

SAKSFRAMLEGG

19.10.2016

Saksbehandler: Rune Dahl
Arkivsaksnr.: 15/281

Arkiv: 141 U43

KLAGE PÅ DISPENSASJONSVEDTAKET FRA AREALPLAN I FORBINDELSE MED ETABLERING AV OPPDRETTSANLEGG VED GAUKVÆRØY

Forslag til vedtak:

Bø Kommune opprettholder sitt vedtak datert den 04.10.2016, da klagen ikke inneholder nye argumenter som tilsier at vedtaket må omgjøres.

Begrunnelse for vedtaket.

Området er avsatt til fiskeriformål. Begrunnelsen for dispensasjon er at en formålet ikke i vesentlig grad blir tilsidesatt i og med at området A9 frigjøres fra akvakulturformål til fiskeri.

Kommunens vurdering er at det foreligger en kvalifisert overvekt av fordeler og som dermed er vesentlig større enn ulempene ved etablering av et oppdrettsanlegg ved Gaukværøy.

Saksutredning:

Bø kommune gjorde følgende vedtak den 04.10.2016.

Egil Kristoffersen og Sønner gis dispensasjon fra Kommuneplanens arealplan for etablering av akvakulturanlegg ved Gaukværøy.

Dispensasjonen gis med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19 -2.

Bø kommunestyre ber rådmannen ved revisjon av arealplanen å ta ut område A9 fra planen, slik at den totale belastningen på naturmiljøet ikke vil øke vesentlig.

Etter vedtaket er det kommet inn klage på vedtaket fra:

- 1. Norges Kystfiskarlag Avd. Bø.**
- 2. Espen Strand**
- 3. Stig Olaisen**
- 4. Naturvernforbundet i Nordland**
- 5. Halvor Walla**
- 6. Ellen Marie Hansteensen**
- 7. Skagakaia AS v/ Lone Lamark**
- 8. Sonja Andersen**

Svarene på klagen er nummeret.

Nr. 1 Norges Kystfiskerlag avd. Bø.

Naturmangfoldloven §8.2 er ikke i tilstrekkelig grad ivarettatt hva gjelder å hensyns ta erfaringskunnskap. Spesielt hva gjelder oseanografiske forhold i området.

Kystfiskerlag påpeker at enorme dønninger og sterk tidevannsstrøm gir strømforhold som er meget uforutsigbare og som kan bidra til at sand virvles opp med fare for at fiske kveles pga. finsand på hjellene.

Det er utarbeidet en lokalitetsrapport fra Akvaplan- niva AS 8414.01 hvor det er foretatt bølgesimulering (vindbølger, havbølger og havdønning og vind (CMS) hvor det brukes en tidsperiode på 10 års retur og 50 års retur.

Den samme rapporten beskriver også vind og strømforholdene i området med samme tidsaspekt på 10 og 50 års retur.

Det foreligger også to rapportere som går på strømmålinger Akvaplan- niva 8184.02 og Havbølgemodelleringer 7986.01. Disse rapportene beskriver de påkjenninger som blir på dette området i form av bølge, vind og strøm. I 7986.01 bølge er det hentet et sitat:

Modelleringene har også vist at øyer og grunne områder nord, vest og sørøst for lokaliteten er effektive når det gjelder å redusere bølgehøyden inn mot interesseområdet. Dessuten skjærer Lofoten i sør for utbredelsen av havdønninger inn mot Gaukværøya.

Modellsimuleringene har vist at kraftig vind med 50 års returperiode generelt har en svekkende effekt på bølgeenergien til havdønningene, slik at den kombinerte sjøtilstand ofte gir noe lavere bølgehøyder.

Rapporten 8184.02 er den samme som Mattilsynet har brukt i sin godkjenning til akvakulturanlegget ved Gaukværøya. Fylkesmannen sin vurdering av området henvises til MOM B, MOM C, det er en overvåkning som oppfyller krav etter NS 9410:2016 hvor det kartlegges til enhver tid om miljøpåvirkninger er forsvarlig og bærekraftig på området.

Bø Kommune mener at spørsmål angående strøm og bølger er besvart i rapportene og begrunnet nok i Mattilsynets 16.08.2016 og Fylkesmannen i Nordland 26.07.2016 sine godkjenning av oppdrettsanlegget ved Gaukværøy.

Bø kommune har ikke gjort egne undersøkelser av området.

Det er riktig at det ikke er vurdert som nødvendig å utarbeide en egen konsekvensutredning for området.

Fisking og viktigheten av området er ifølge fiskerne ikke hensynstatt av Bø Kommune.

Bø kommune er av motsatt oppfatning og er av den formening at fiskerinæringa ivaretas bedre ved å ha et oppdrettsanlegg i omsøkte lokalitet, enn i lokaliteten som er avsatt i vedtatt reguleringsplan.

Det er åpenbart at det ikke kan foregå fiske der lokaliteten plasseres, men det fremgår ingen steder at ikke samme kvantum kan tas opp i andre og nærliggende områder.

Norges Kystfiskerlag hevder i sin klage at det er påstander om at flaget ikke brukes av fiskerne.

Denne påstanden kjenner ikke Bø Kommune til og presiserer at det ikke er hevdet fra kommunens side at flaget ikke brukes av fiskerne i Bø. Det som omtales er ifølge søker at ca 5% av flaget vil bli tatt i bruk til akvakulturformål. Fiskeridirektoratet sier at det er et område hvor det drives beskjedent fiske med aktivt redskap og fritidsfiske.

Nr. 2 Espen Strand.

Klager påpeker kort saksbehandlingstid.

Denne saken er ikke ny for Bø Kommune, søknaden er fra 18.05.2015, Alt av dokumenter, sakspapirer, uttalelser, høringer, klager, tillatelser, rapporter osv, er gjennomgått fra perm til perm. Så når avslaget kom fra Fylkesmannen i Nordland trengte ikke saksbehandler flere uker på skrive nytt saksfremlegg. Avslaget var på grunnlag av at kommunen ikke hadde drøftet dispensasjon § 19 og naturmangfoldloven gått nok.

Klager påpeker at området A9 ikke var avsatt til oppdrett. Saksbehandler har gjennomgått tilgjengelige dokumenter i forbindelse med utarbeidelse av arealplanen og vedtak i 2006. Saksbehandler finner kun omtaler av A9 i svar fra Kystverket 18.05.2006 sitat:
Området er ikke i konflikt med registrerte farleder eller viktige ferdsel områder.

Fiskeridirektoratet datert den 31.05.2006 omtaler generelt havbruk slik i sitat:
Det er i planen avsatt områder for akvakultur. I medvirknings prosessen mellom oppdrett og fiskeriinteressene er det gjort avklaringer om dette slik at det ikke er sterke fiskeriinteresser i de aktuelle områder. Det gis rom for at i det planlagte områder for akvakultur vil være mulig å benytte dette til annen bruk dersom det ikke hindrer fremtidige etableringer av oppdrettsvirksomhet. Slik fleksibel utnytting av sjøarealer vil kunne tjene flere interesser. Planen gir havbruksnæringen gode rammebetingelser for videre utvikling.

A9 er i vedtatt plan avsatt til akvakulturformål. Det er ingen unntak for lakseoppdrett. Det innebærer at dersom E. Kristoffersen hadde valgt å legge anlegget til A), ville det ikke vært noen sak om dispensasjon fra arealplanen.

I brevet skriver klager at Bø Kommune ikke har hensyntatt Plan og bygningslovens § 19-2 dispensasjon. I saksfremlegget av 12.09.2016 er dette spørsmålet besvart. Bø Kommune har vurdert dette området inn og ut med tanke på fordeler kontra ulemper med å gi dispensasjon.

For kort å klargjøre i forhold til P/B loven § 19.2:

a. Blir hensynene bak bestemmelsen i arealplanen vesentlig tilsidesatt.

Området er avsatt til fiskeriformål. Kommunens vurdering er at en dispensasjon ikke i vesentlig grad blir tilsidesatt i og med at området A9 frigjøres fra akvakulturformål til fiskeri.

b. Er fordelene med å gi dispensasjon etter en samlet vurdering større ulempene.

Kommunens vurdering er at det foreligger en kvalifisert overvekt av fordeler og som dermed er vesentlig større enn ulempene. Dvs. fordelene med å etablere oppdrettsanlegg ansees som større enn de ulempene som er omtalt i saken.

Det har i klage fra Espen Strand fremmet at denne saken likt med Spildra i Kvænangen som Fylkesmannen i Troms hadde til behandling i forbindelse med oppdrett vs fiskeri. Den saken kan ikke sammenlignes med denne fordi det Fylkesmannen i Troms gjorde var å avslå dispensasjonssøknaden. Det er vesentlig forskjell på å avslå kontra å oppheve et vedtak. Fylkesmannen i Nordland gjorde en oppheving, slik at Bø Kommune kunne se på saken igjen.

Nr. 3 Stig Olaisen,

Forholdet til §19.2 er omtalt over.

Rask saksbehandling er omtalt over.

Forhold til fiskeri er omtalt over
Vedtatt reguleringsplan A9 er omtalt over

Det anadrome Straumevassdraget som nevnt fra klager ligger i en slik avstand fra oppdrettsanlegget at det ikke vil medføre så stor negativ påvirkning på de ville bestander av laksefisk i nærområdet at det bør vektlegges. Avstand ifølge Mattilsynet er 9,3 km i nordøstlig retning.

Nr. 4 Naturvernforbundet i Nordland.

Saksbehandling

Naturvernforbundet ber Bø Kommune om å umiddelbart avslutte all politisk tilrettelegging for oppdrettsvirksomhet på det tradisjonsrike fiskefeltet Værøyflaget ved Gaukværøya.

Bø kommune kan ikke avslutte behandlingen av søknaden om dispensasjon fra arealplanen.

Avvente til ny arealplan foreligger

Arbeidet med revidering av arealplanen for Bø Kommune pågår nå og at den skal være på plass tidlig 2017. Der A9 området som har vært en av kriteriene skal flyttes fra Litløy til Gaukværøy. Dette også for at området A9 som er godkjent til oppdrettsnæring i dag ligger i og ved både rekefelt, fiskefelt og gyteområde. I Saksfremlegget av 12.09.2016 er det beskrevet og vedlagt kart fra Fiskeridirektoratet som beskriver områdene rundt A9. Hvorvidt en planprosess vil medføre opplysninger som ikke er tilgjengelig i dag er tvilsomt.

Alle innspill som er kommet inn i denne saken er tatt med i vurderingen som er gjort av Bø Kommune. De samme innspill ligger ved uttalelsen som Bø Kommune gjorde i 27.06.2016, til Nordland Fylkeskommune når de skal behandle søknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS på anlegg av oppdrettsanlegg ved Gaukværøy.

Miljøbelastning

Naturvernforbundet viser til at Riksrevisjonen har påpekt at de miljømessige utfordringene i havbruksnæringen ikke ivaretas godt nok generelt.

I denne konkrete saken har Bø kommune konkludert med at miljøbelastningene i området ikke er av en slik karakter at dispensasjon ikke kan gis. Konklusjonen er bl.a. basert på uttalelser fra ulike faginstanser som miljøavd. hos Fylkesmannen i Nordland og Mattilsynet.

Nr. 5 Halvor Walla.

I klagen fremgår det at Bø Kommune ikke har gjort tilstrekkelige vurderinger og utredninger av konsekvensen for naturmangfoldet herunder naturopplevelse.

Samme innvending er tatt opp av andre klagere og kommentert tidligere. Det påpekes at kommunen burde innhentet kompetanse fra eksterne. Det er det kommunen har gjort ved å henvise til ulike faginstanser som har uttalt seg om det aktuelle området.

Når det gjelder naturopplevelsen i området, så vil et anlegg i området virke forstørrende på samme måte som annen menneskeskapt aktivitet. Dette forholdet er vurdert. Konklusjonen er at denne type inngrep i forhold til naturopplevelse må kunne aksepteres, i motsatt fall må området fredes og defineres som friområde noe som ansees som uaktuelt.

Det påstås i klagen at det ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til kystfisket. Dette er kommentert tidligere i saken. Det ligger flere registrerte fiske- og gyteområder med over 4 km avstand rundt den søkte oppdrettslokaliteten. På grunn av den store avstanden er det usannsynlig at disse vil bli påvirket av utslippene fra oppdrettslokaliteten Gaukværøy.

Nr. 6 Ellen Marie Hansteensen,

Ellen Marie Hansteensen har overtatt Litløy fyr og satser på reiselivsaktivitet på Litløy fyr. En aktivitet som i seg selv er et inngrep i natur og den visuelle opplevelsen.

Forholdet til reiselivsanlegg er kommentert i den opprinnelige saken, basert på uttalelser fra næringen. Kommunen vurdering er at en dispensasjon ikke vil gi en vesentlig forringelse av reiselivsnæringens aktivitet og utviklingsmuligheter.

Tang og tare og ren fisk

Klager er bekymret for at fisken og tang og tare som hentes i området til matlaging kan påvirkes av et eventuelt oppdrettsanlegg. Basert på det faglige vurderingene som er gjort av Mattilsynet og Fylkesmannen miljøavdeling er det ikke fremkommet opplysninger som tilsier risiko for en slik forurensning.

Bl.a. sier Fylkesmannen at de gode strømforholdene vil sikre at partikler fra anlegget vil spres over et stort område og ikke føre til lokal belastning. Det fremgår også fra tillatelsen fra Fylkesmannen at vurderingen deres er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet.

Mattilsynet sier i sin godkjenning at lokalitetens ikke vil påvirke omkringliggende miljø eller ha innvirkning på det anadrome vassdraget ved Straume.

Lydforurensing

Litløy fyr er bekymret for lydforurensning. Lydforurensing er et tema som Egil Kristoffersen & Sønner AS har tatt opp i sin søknad om dispensasjon. Deres drift med landstrøm og lyddemping er aktuelle tiltak som kan være med på redusere lydsjenansen mest mulig. Kommer en nært nok anlegget vil det være en del lyd som kan virke sjenerende for naturopplevelsen.

Produktet Litløy fyr

Ellen Marie er bekymret for at et oppdrettsanlegg kan bidra negativt for videre utbygging av anlegget. Slike bekymringer må nesten den enkelte vurdere realiteten av selv, men rådmannen har vanskelig for å se at den storslåtte naturen i området blir forringet i den grad det gis uttrykk for.

Vannrør

Ellen Marie påpeker at det går et vannrør på østsiden av Gaukværøya som krysser flaget. Bekymringen går på at det kan komme slam etc. fra oppdrettsanlegget inn i røret og forurense vannet. Rådmannen er av den oppfatning at skal det leveres drikkevann gjennom dette røret, må røret være tett, slik at ikke sjøvann og andre stoffer blandes med drikkevannet. Dette uavhengig om det ligger et oppdrettsanlegg i området eller ikke.

Nr. 7 Skagakaia AS v/ Lone Lamark,

Første del av klagen går ut på om Bø Kommune har lest brevet fra Fylkesmannen av 30.08.2016 og

oppsummerer saken i form av noen spørsmål. Spørsmålene er tilsvarende innholdet i mange av øvrige klager og ansees som vurdert i saken og dette dokumentet.

Dette gjelder forholdet til plan og bygningsloven, naturmangfoldloven, fiskeri, reiseliv, friluftsliv og verdien av natur.

Klager oppfordrer til lukkede anlegg og at saken bidrar til usikkerhet for videre utvikling av egen reiselivsbedrift.

Bø Kommune har i saken mottatt positiv uttalelse og godkjenning av anlegget fra Fiskeridirektoratet, Fylkesmannen i Nordland og Mattilsynet. Der er grunnen til at Bø Kommune ikke gjør mere utredninger eller vurderinger på dispensasjonssøknaden utover det som de instansene som besitter den kunnskap med å behandle dette akvakulturanlegget etter Forurensningsloven, Forurensningsforskriften, Naturmangfoldloven, Akvakulturloven, Matloven.

Nr. 8 Sonja Andersen,

Går på Bø kommunes vurderinger etter Plan- og bygningslovens § 19-2 og Naturmangfoldloven.

I saksfremlegget av 12.09.2016 kontra saksfremlegget av 09.10.2015 har Bø Kommune nå vurdert dispensasjon etter Plan- og bygningslovens § 19-2, der det er drøftet fordeler opp mot ulemper. Som det fremgår av kommunens vurdering er det en stor fordel at det blir gitt dispensasjon for etablering av akvakultur ved Gaukværøy, på grunnlag av at dette er utenfor gyteområde og fiskeplasser med passive redskaper. Fordelen er også at dette området er betydelig mindre værutsatt enn det godkjente tidligere område A9.

Ut fra dette ser Bø Kommune fordelene som større enn ulempene med å gi dispensasjon for etablering av akvakultur ved Gaukværøy.

Konklusjon

Rådmannen har gjennomgått alle innkommende klager og har vurdert disse. Klagen inneholder ikke nye argumenter som tilsier at vedtaket må omgjøres. Innholdet i klagen viser at det er interessemotsetninger mellom fiskeri, reiseliv, naturinteresser og oppdrettsnæringen. Rådmannen håper alle parter i denne saken kan utvikle sine næringsaktiviteter på en god måte, selv om det etableres et oppdrettsanlegg ved Gaukværøy.

Straumsjøen den 26.10.2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Rune Dahl
Teknisk sjef

Vedlegg: 8 innkommende klager.

Vår ref: SP-06.10.2016

Vår dato: 17.10.2016

Deres ref: Kommunestyremøte 28.09.16

Deres dato: 28.09.2016

Bø Kommune

Rådhuset, Veaveien 50

8475 STRAUMSJØEN

KLAGE PÅ KOMMUNESTYREVEDTAK I BØ GJORT 28/9-16 ANGÅENDE SØKNAD OM DISPENSASJON FRA AREALPLANEN OM OPPDRETTSANLEGG VED GAUKVÆRØYA.

Norges Kystfiskarlag avd. Bø vil herved klage på vedtak gjort av kommunestyret i Bø 28.09.16 angående dispensasjon fra arealplanen om oppdrett ved Gaukværøya fra søker E. Kristoffersen og sønner.

Det er skuffende at Bø kommune ikke har tatt innover seg det klare vedtak som kom fra Fylkesmannen. Her er det uttrykt at det ikke kan gis dispensasjon fra arealplanen i dette området ettersom det kommer i arealkonflikt med fiskeriene herunder gyte- og oppvekstområder fiskeområder og kaste- og låssettingsplasser.

Nye momenter vedrørende søknad om dispensasjon

I naturmangfoldloven §8.2 heter det : «Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet». Norges Kystfiskarlag avd. Bø er skuffet over at denne paragrafen overses av både Bø kommune og fagetatene.

Et vesentlig moment som ikke er tatt med fremkommer av fiskernes erfaringer vedrørende de spesielle oseanografiske forhold i området. Det er bare 12-13 km ut til djuphavet som går ned til 4000 meter. Ved uvær ute i havet skapes det bølger med enorme rotasjonsdybder som har ubeskrivelige krefter i seg. Under slike forhold presses Golfstrømmen og Den norske kyststrømmen inn mot land. Kombinert med enorme dønninger og sterk tidevannsstrøm gir dette strømforhold som er meget uforutsigbare. Da holder det ikke med strømmålinger over en 2 måneders periode.

Under slike forhold som beskrevet ovenfor, skjer det at sjøforholdene, kombinasjonen av sjø og strøm, kan føre til at den fine skjellsanden på Flaget og tilstøtende områder rotes opp.

1

Postadresse
Postboks 97, 8380 Ramberg
E-mail: post@norgeskystfiskarlag.no

Telefon 76 05 21 00
Telefax 76 05 21 01

Norges Kystfiskarlag: Org.nr NO 971 396 563
Bankgiro 4580 06 10749
Kystfiskarlagets Servicekontor AS: Org.nr 988147 877
Bankgiro 4580 12 25660

Dette har fiskere erfart ved å sette sei i steng ved Gaukværøya. Etter kraftig uvær har det vært observert av fiskere at mesteparten av fisk kveles på grunn av finsanden på gjellene. Slike forhold bør tas i betraktning, og derfor burde strøm og vannmålinger gå over et år.

Tidligere momenter av viktighet for behandling av klagen på søknad om dispensasjon

Bø kommune har ikke gjort egne undersøkelser på konsekvensene med et slikt oppdrettsanlegg på Flaget. De har holdt seg til uttalelser som er kommet fra fiskeridirektoratet Nordland, fylkeskommunen og Fylkesmannens miljøvernavdeling. Dette er uttalelser som fiskerne ikke kan akseptere siden de beskriver ting som fiskerne ikke kjenner igjen med egne erfaringer. Vi har kommet med innvendinger basert på opparbeidede erfaringer gjennom svært lang tids bruk av området. Det er synd at Bø kommune velger å se bort fra dette og ensidig basere seg på forenklede uttalelser fra etater som ikke kjenner området. Etatene fremstår for øvrig ikke oppdatert på relevant forskning eller ny teknologi innen oppdrettsnæringen, noe som igjen er skuffende.

Strømforhold og strømmålinger

Når miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen uttaler seg om strømforholdene på Flaget med strømmålinger som er gjort i mars/april i 2016 er det mangelfullt i forhold til fiskernes erfaringer om strømforholdene på Flaget. Norges Kystfiskarlag avd. Bø har beskrevet en annen erfart realitet enn dette i tidligere uttalelse. Det er fortsatt etter vår mening lite strøm sen vår, sommer og tidlig høst. Sen høst og vinter er det mye strøm på Flaget da høst- og vinterstormene er et faktum. Strømmen går også sørover til tider. Dette må det tas hensyn til ettersom det har mye å si i forhold til om forurensingen spres inn i gyte- og oppvekstområdet og fiskeriområdene.

Målingsperioden har i tillegg vist seg å være en godværsperiode hvor en ikke har hatt de strømforholdene som er beskrevet ovenfor. Det er for øvrig kommet signaler fra Havforskningsinstituttet at de skal forske på spredningen av forurensning ved slike anlegg som det her søkes om i åpne farvann. Dette viser jo at det er kunnskapsmangel som burde bety en atskilling mer forsiktig tilnærming etter føre-var prinsippet.

Fiskeriaktivitet og viktighet av området

Bø kommune skriver i saksfremlegget at det ikke er dokumentert hvor mye som er fisket på Flaget. Det er videre uheldig at kommunestyret sår tvil om aktivitetstall som er presentert av næringen. Dette er å oppfatte som et hån imot fiskerne. Det er opplyst at det er levert 2-300 tonn torsk fra Flaget til en av fiskeribedriftene i Bø etter påske 2016. Dette burde kommunen ha sjekket opp og verifisert med fiskekjøper i forkant, framfor og harselere med denne informasjonen. Videre har kommunen ikke tatt stilling til at det er fiskere fra andre steder i Norge som fisker aktivt i områdene rundt Bø, inklusiv på Flaget. Dette er utelukkende positivt for Bø kommune og kan ikke oversees. Kommunen skriver for øvrig selv at de ikke har fiskerifaglig kompetanse. Da burde de benytte den kompetansen og kunnskapen som finnes

blant fiskere og fiskekjøpere. Vi mener derfor at Bø kommune ikke har gjort utredningen på en tilfredsstillende måte.

Det ble i fjor tatt 50 tonn makrell ved Engklubben som er midt i området som søker ønsker oppdrettsanlegget plassert, og årene før det ble det tatt makrell med not av flere båter fra Bø. Likeledes har seifisket i år (2016) tatt seg adskillig opp etter at seien forsvant da det ble skutt seismikk 2007-2009. Det man håper på nå er at seien kommer tilbake slik at vi får de gode høstsesongene som vi hadde tidligere og som gjorde at både fiskere og fiskebruk var sysselsatt også i høstmånedene. Det er utover dette ytterligere aktivitet å vise til av flåten i området ettersom det er et hysefiske som foregår årlig fra mai og til januar.

Norges Kystfiskarlag avdeling Bø blir derfor skuffet av påstander om at Flaget ikke brukes av fiskerne. Påstandene kommer uten dokumentasjon og er tilsynelatende basert på synsing og tro. Folkevalgte kan ikke falle ned på et slikt nivå hvor de ser bort fra virksomheten til en betydelig yrkesgruppe i kommunen til fordel for udokumentert meninger. Når det blir henvist til at Barentswatch kun har registrert 4 line/garnsett, har dette sammenheng med at eneste bruk som har krav om innmelding innenfor grunnlinjen er breiflabbgarn. Barentswatch har opplyst til oss at de baserer sine brukskart på innmeldinger til kystvaktsentralen. Det er i flere fiskerier ikke en praksis og melde setting og dragning av alt bruk innenfor grunnlinjen.

Styreleder,

Stig Pedersen

Norges Kystfiskarlag avd. Bø

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland

Nordland Fylkeskommune

DISPENSAJONSVEDTAK AV 28/9-16

Henstiller Bø Kommune og tilbaketrekk gitt dispensasjon fra Kystsoneplanen. Bø kommune bør heller gå ilag med bedriften Egil Kristoffersen og Sønner, og se på andre alternativer. Kan ikke se at saksbehandlere, og politikerne har tatt budskapet fra Fylkesmannens avslag på tidligere gitt dispensasjon, seriøst. Fylkesmannens avslag ble gitt 2/9-16, og allerede 22/9-16 var saka ferdig behandla fra Kommunen, og vedtatt i Formannskapet. 20 dager saksbehandling på en så viktig sak, vitner om hastverk, og at man IKKE tar de innspill og forhåndsregler som Fylkesmannen har satt fokus på! Det skal IKKE være en kurant sak og fravike gjeldende arealplan. Alle innsigelser og ulemper blir bagatalisert, for og imøtekomme oppdrettselskapets ønsker.

Her må man tenke helhetlig og ikke bare tenke på en næring. Politikerne/saksbehandlerne som har vedtatt disvedtaket har kun hatt sjela sin hos oppdretteren. De har både sett og hørt seg blinde på det oppdrettsbedriften selv hadde, uten og ta hensyn til alle klagene som andre har hatt.

Nordland Fylkeskommunes kartlegging av friluftsliv, karakteriserer Gaukværøya som lokalt svært viktig utfartsområde.

Fylkesmannen har også merket seg at i nærheten, og rundt lokaliteten Gaukværøya er registrert flere områder der det foregår fiske, samt at det ligger beite, oppvekstområder for fisk registrert i Fiskeridirektoratets kartverktøy.

Henstiller Bø Kommune på nytt og lese igjennom alle innsigelser som er kommet i sakens anledning. Jfr.innsigelser mot tidligere dispvedtak. og innsigelser (19) mot høringsfrist av 6/5-16. Dette for og ta innover seg andre interesser i området Gaukværøya.

Ser at vedtaket fra Kommunen bygger på flytting av et akvaområde A9 fra Litjøya til Gaukværøya. Begrunnet med at A9 ikke er egnet for oppdrett. Selvfølgelig stemmer det. A9 feltet har nemlig aldri vært tiltenkt oppdrett av laks. A9 feltet kom inn i Kystsoneplanen fordi man på den tida det ble vedtatt var mye snakk om mellomlagring av torsk, dvs at villfanget torsk skulle settes i merd for å slakte den når torskefisket var over. Dette kan helt sikkert dokumenteres gjennom de saksdokumenter som ble til da Kystsoneplanen ble laget. Har ikke selv tilgang til dette, men det kunne saksbehandlerne ha tatt seg tid til og sjekke opp!

Ser også at kommunen støtter seg til enkelte faguttalelser fra Fylkesmannens miljøavd. Disse uttalelser er gitt under forutsetning av at dispvedtaket var gyldig. Noe det IKKE var!

Fylkesmannens miljøvernnavd sier at han ANTAR at Bø Kommune i sin dispensasjon fra gjeldende Kystsoneplan har vurdert verdien av dette området, opp mot det planlagte akvakulturanlegget.

Bø Kommune på sin side, hevder de ikke er noen faginstans, og henviser til Fylkesmannens uttalelser. Dette blir jo bare og kaste ballen seg imellom, uten at verdier blir vurdert!

Både Kommunen, oppdrettselskapet og Fylket vedkjenner seg at dette området er et viktig friluftsområde. Når en også ser at her er andre interesser som blir skadelidende, som fiske, turistnæringa, naturmangfoldet, så

mener jeg absolutt at FØRE VAR PRINSIPPET skal gjelde her. Ulempene blir større enn fordelene.

Kan også nevne at det gjennom flere Stortingsmeldinger tidligere, er uttrykt at større og urørte og inntakte naturområder skal bevares. At de ikke skal utsettes for de belastninger som oppdrett kan gi.

En viktig ting til er "LIKHET FOR LOVEN "

Politikerne/ saksbehandlerne har hatt rikelig med tid til og sette seg inn i liknende saker. Tenker da på vedtak som ble gjort av Fylkesmannen i Troms , ang oppdrettsaka Spildra i Kvænangen.

Så og si en identisk situasjon som i Bø Kommune, bare at i saken rundt Gaukværøya, så gjør Naturmangfoldloven seg enda mer gjeldende.

Saken/vedtaket som ble gjort i Spildra, har satt en presedens/standard for hvordan havet skal forvaltes i fremtida. Og åpne opp for ubegrenset mengde oppdrett vil ødelegge fiskerier i all overskuelig fremtid. Oppdrettsvirksomhet er en type aktivitet som ofte vil utelukke(ekskludere) annen samtidig bruk av det aktuelle sjøområdet.

VEDTAK SPILDRA I KVÆNANGEN lyder:

"Vilkårene for å innvilge dispensasjon i medhold av plan og bygningsloven § 19-2 er IKKE oppfylt, ettersom den omsøkte dispensasjonen vil medføre en vesentlig tilsidesettelse av hensynet bak arealformålet "fiskeområde"

som det omsøkte området er avsatt til i Kystsonenplanen. Dette innebærer at dispensasjonssøknaden må avslås!

Gjeldende KYSTSONEPLAN i Bø Kommune har definert havet og området rundt Gaukværøya som svært viktige friluftsområder, der FISKE har HOVEDPRIORITERT. Plan og Bygningsloven skal fremme ei bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Her må man tenke på Fiske som næring, og at Naturmangfoldloven kan bli skadelidende ved etablering av oppdrett.

Da gir det seg selv at man må gå for samme vedtak som Fylkesmannen i Troms har gjort. Nemlig AVSLAG på gitt dispensasjon!

Mvh Espen Strand
 Vinjesjøveien 33
 8470 BØ i Vesterålen

Stig Olaisen
Øver-Gimstad 26
8470 BØ I VESTERÅLEN

24.10.2016

Fylkesmannen i Nordland

STATENS HUS
Moloveien 10
8002 BODØ

Påklage på vedtak i kommunestyret 28/9-2016 i sak 63/16 i Bø i Vesterålen hvor Egil Kristoffersen og sønner (EKS) gis dispensasjon fra arealplanen for etablering av laksoppdrettsanlegg ved Gaukværøy.

Fylkesmannen opphevet Bø kommunes tidligere vedtak om dispensasjon og sendte saken tilbake til kommunen. I ny behandling fikk dispensasjonen på nytt flertall i kommunestyret. Fylkesmannen har opphevet tidligere vedtak bl.a. med henvisning til plan- og bygningsloven og de særlige spørsmål som reises ved avvik fra arealplaner.

Da kommunestyret behandlet saken på nytt ble disse spørsmålene nevnt, men etter min oppfatning ikke vurdert da ny dispensasjon ble vedtatt. Det virket som om hensynet til resultatet veide tyngre enn det å synliggjøre problemstillingene fylkesmannen påpekte.

Saken har vært preget av at fiskeri-interessene har vært underkommunisert og i tillegg er den faglige uttalelsen fra fiskeridirektoratet (f.dir.) som ligger ved saken mangelfull. Det er bl.a. ikke opplyst navn på kildene som f.dir. viser til slik at disse ikke kan etterprøves.

Undertegnede har vært i kontakt med flere fiskere som bruker og har brukt det omsøkt området i mange år.

Ovenstående bilde viser slepestrek fra fiske på omsøkt plass i oktober 2016 med MK Sivertsen JR fra Laukvik i Lofoten. Skipper Geir Sivertsen sier at de årlig er på denne plassen med snurrevad etter hyse og flyndre.

Det kan dokumenteres at Arne Erik Rysstad på MK Ingo N002V, Sven Johannesen på MK Junior N14V fra Vestvågøy og Edmund Didriksen fra Strønstad bruker dette feltet til samme fiske. De sier alle at det omsøkte feltet er brukt i mange tiår til fiske etter hyse og flyndre, og at det er ett av de beste feltene i området til dette fisket.

Hva gjelder de lokale fiskerne fra Bø, vises det til klage fra fiskernes egne organisasjoner.

Det omsøkte området har historisk tradisjon på fiskeri og ble derfor avsatt i arealplanen til dette formålet.

I begynnelsen av 2000-tallet ble det gjort forsøk på å drive mellomlagring av torsk og i 2006 ble det avsatt noen områder som kunne betjene dette formålet. Det dreide seg om mellomlagring av torsk med små sesongbetonte anlegg.

Dette er bakgrunnen til at området A9 i eksisterende arealplan er avsatt til akva-formål.

Lakseoppdrett var ikke en del av den opprinnelige planen, men EKS ser i dag dette som en mulighet til å etablere lakseoppdrett her.

Tradisjonen som fiske-område skyldes de naturgitte forholdene hvor det etter sesongen er tilgang på de fleste arter det fiskes kommersielt på. Dette er noe av svakheten som etter min mening ligger i vurderingen fra f.dir. som ikke har nevnt bl.a. pelagiske arter og at det i de senere år har vært fangstet både sild og makrell i området. Det er heller ikke nevnt at området på østsiden av Gaukværøya var brukt til fangst av villaks og hadde flere

registrerte laksesteng i sommerhalvåret, og fungerer som beiteområde for laks og sjøørret fra Straumevassdraget.

Straumevassdraget med sin lille bestand av laks og sjøørret vil bli utryddet om oppdrett vil bli tillatt i slik nærhet som omsøkt.

Innsiget av skrei på vårparten er velkjent men lite vurdert i avgjørelsene til kommunestyret. Vi vet at skreien år imellom kan komme helt inn på området det søkes om. I år ble det fanget betydelige mengder torsk i vårfisket i umiddelbar nærhet, og senest i høst har det vært fanget sei/torsk på garn i samme område.

De nevnte fiskeriene har vært lite fokusert på, men danner grunnlaget for hensynet bak arealplanen, og jeg kan ikke se annet enn at disse hensynene blir vesentlig tilsidesatt ved en dispensasjon. Samtidig unnlater kommunestyret å ta hensyn til naturmangfoldet fordi flere av artene som er fangstet på i fiskeri-sammenheng heller ikke er vurdert i forhold til naturmangfold. Jeg nevner bare artene sild, makrell, villaks, ørret, og rognkjeks. Dette er forhold og aktivitet som det med et grundig forarbeid skal la seg gjøre å dokumentere.

Saksgangen etter dispensasjonssøknaden har vært preget av et ønske om hurtig avgjørelse til søkers fordel, dette til tross for at det er betydelig motstand mot dispensasjonen og mange brukere av området utenom kommersielt fiske.

Kommunestyret får fremlagt en sak hvor dispensasjonssøknaden fra EKS er vedlagt som saksfrelegg der interessene til fiskeri og andre brukere er forsøkt lagt vekt på, men kan neppe karakteriseres som upartisk. Av negative faktorer har søker nevnt en klassisk arealkonflikt med eksisterende næringsaktører, at anlegget er tenkt plassert innenfor område for fiskeplasser og yngel og oppvekstområde for torskefisk, at det er risiko for påvirkning av anadrom laksefisk i Straumevassdraget og at det gir redusert mulighet for å drive fiske.

Selv om de opplysningene som er bakgrunn for anbefalingen fra f.dir. er SVÆRT mangelfulle, skulle de punktene som er nevnt foran veie tungt nok til å IKKE kunne gi dispensasjon både etter plan- og bygningsloven og naturmangfoldloven.

I Fylkesmannens dispensasjonsveileder "***Veileder til plan og bygningslovens kapittel 19 med hovedvekt på dispensasjon fra arealplan***" står det følgende:

"Det er ingen som har krav på å få dispensasjon. Det skal ikke være kurant å fravike lov eller gjeldende planer uten at dette er grundig og faglig begrunnet. En praksis der det stadig gis enkeltdispensasjoner uthuler og svekker arealplaner som styringsverktøy.."

" for å sikre en demokratisk beslutningsprosess og ivareta alle interesser, må kommunen vurdere om tiltaket bør fremmes i form av en reguleringsplan. Et tiltak som har vesentlig virkning for miljø og samfunn, bør behandles gjennom en planprosess."

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. I henhold til plan- og bygningslovens §19.2 må begge vilkårene være oppfylt for at dispensasjon kan gis.

I veilederen beskrives vilkårene for dispensasjon slik:

"det første kommunen må vurdere er om hensynene bak bestemmelsen(e) det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. Hvis det foreligger en vesentlig tilsidesettelse kan det ikke gis dispensasjon. ...kommunen kan altså ikke gi dispensasjon for et tiltak dersom tiltaket medfører en vesentlig tilsidesettelse av de hensyn planen skal ivareta".

Området det nå er gitt dispensasjon for til akvakulturanlegg er avsatt til fiskeri i kommunens arealplan.

Videre sier veilederen:

*" det andre vurderingstemaet er om det foreligger kvalifisert overvekt av fordeler ved å gi en dispensasjon. Her må kommunen foreta en interesseavveining der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot de konkrete ulempene. Det er i hovedsak de samfunnsmessige hensyn (allmenne interesser) av planfaglige og arealdisponeringsmessig karakter som her må tillegges vekt, og som må avveies når det snakkes om fordeler og ulemper. Leser man ordlyden i bestemmelsen bokstavelig, vil kravet nesten **aldri** være oppfylt i praksis. Begrepet **klart større** innebærer nemlig en kvalifisert overvekt av hensyn."*

Oppsummert:

EKS har i sin søknad oppført ett behov for mere plass for dermed å kunne ekspandere i markedet. Videre er det anført behov for avlastning ved sykdomsutbrudd.

Det nevnes også felles produksjonssoner med andre aktører som bl.a. innebærer produksjon.

Bedriften opplyser at den har 40% ledig kapasitet i sitt slakteri, og at denne kapasiteten kan utnyttes ved å gi tillatelse til oppdrett på omsøkt lokalitet.

Jeg kan ikke se at noe av det bedriften har anført, kan taes til følge.

Til det er ulempene ved en tillatelse klart større enn fordelene.

Etter mitt syn har bedriften nådd sitt metningspunkt for produksjon, og må innrette sin produksjon etter det.

Hva gjelder ledig kapasitet på slakteriet, kan dette kompenseres på ved også å tilby slaktning for andre selskaper.

Det er ikke dokumentert at en tillatelse vil gi flere arbeidsplasser i bedriften. Det er nærliggende å anta at bruk av ny teknologi heller vil gi færre enn flere arbeidsplasser.

Jeg vil derfor påklage avgjørelsen og mener at dispensasjon fra arealplanen ikke kan gis. Alle interesser og opplysninger som skal gi en god demokratisk prosess i en sak med så sterk arealkonflikt kan best komme fram gjennom arbeidet med og rullering av kommunens arealplan.

Jeg ber om at klagen gis oppsettende virkning.

Mvh.

Stig Olaisen

Kopi: Fylkesmannen i Nordland
Nordland Fylkeskommune

4

Fra: Halvor Walla [halvor.walla@gmail.com]
Til: finnpost@fylkesmannen.no [finnpost@fylkesmannen.no]
Kopi: Hovedpostkasse [post@boe.kommune.no]
Sendt: 25.10.2016 21:49:03
Emne: KLAGE IFM DISPENSASJON FRA AREALPLAN I FORBINDELSE MED
ØNSKET ETABLERING AV OPPDRETTSANLEGG VED GAUKV&Aelig;RØY (BØ
KOMMUNE)
Vedlegg:

Undertegnede investerer gjennom selskapet Walla&Co AS i opplevelse- og kunnskapsbasert virksomhet i Bø kommune. Jeg klager herved på vedtaket fra Bø kommune om dispensasjon fra arealplanen i forbindelse med ønsket etablering av oppdrettsanlegg ved Gaukværøy.

Klagen begrunnes i at vedtaket er gjort uten tilstrekkelige vurderinger og utredninger av konsekvensen for naturmangfoldet herunder verdifull natur for opplevelse og for områdets betydning som gyteområder for fisk. Kommunen har ikke kompetanse på dette og burde før vedtaket innhentet nødvendig ekstern bistand til disse utredningene.

Vedtaket hensyntar heller ikke områdets betydning for kystfisket både fra kommunens båter og andre. Kystfisket er grunnlaget for fiskeforedlingsindustri og ikke minst det framvoksende opplevelsebaserte næringslivet i Bø. Gjennomføres vedtaket vil det ha betydelige skadekonsekvenser som ikke er hensyntatt eller kompensert.

Med utgangspunkt dette og fylkesmannens tidligere omgjørelse av Bø kommune sitt vedtak bes fylkesmannen om å igjen omgjøre vedtaket.

Bø, 25. oktober 2016

Mvh

Halvor Walla

Walla & Co As

Naturvernforbundet
i Nordland

Naturvernforbundet i Nordland
Nordmarkveien. 4
8642 Finneidfjord

Mo i Rana 25.10.16

Bø Kommune
Rådhuset
Veaveien 50
8475 Straumsgjøen

Naturvernforbundet i Nordland ber Bø Kommune umiddelbart avslutte all politisk tilrettelegging for oppdrettsvirksomhet på det tradisjonsrike fiskefeltet Værøyflaget ved Gaukværøya. Vi påklager med dette vedtaket i kommunestyret 28.09.2016, sak 63/16, hvor det gis dispensasjon for Egil Kristoffersen & sønner (EKOS) til å etablere et anlegg med produksjonskapasitet på 3120 tonn oppdrettslaks - i et område som i kommunens arealplan er avsatt til fiskeri - og som i dag brukes til formålet det er regulert til. Når det gjelder påvirkning på naturmangfold i området viser vi til våre innspill av 15.04.2016 og 11.07.2016.

Det omsøkte tiltaket vil utvilsomt fortrenge de næringsutøvere som i dag benytter området i tråd med forutsetningen i kommuneplanen. Norges Kystfiskarlag, Norges Fiskarlag m.fl. har gjennom høringsuttalelser og innspill til saken dokumentert at området er aktivt i bruk, og slik vi ser det skal det ikke være anledning til å gi dispensasjon i slike tilfeller.

Fylkesmannen i Nordland skriver i brev til Bø kommune 30.08.2016

«...kommunens adgang til å gi dispensasjon er avgrenset. Det kreves at hensynene bak planen ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må veies opp mot ulempene. Det må foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon. Dette innebærer at det normalt ikke skal være anledning til å gi dispensasjon når hensynene bak planen fortsatt gjør seg gjeldende med styrke».

Det er oppsiktsvekkende at Bø kommune ikke tar inn over seg det åpenbare behovet for en helhetlig arealplanlegging i kystsonen. De mange innspill fra fiskeriorganisasjoner, lokalt næringsliv, lag, foreninger og enkeltpersoner burde anspore kommunen til å kjøre reelle medvirkningsprosesser slik plan og bygningsloven krever, i stedet for å dele ut omstridte arealer på dispensasjon.

Vi kan heller ikke se at denne siste behandling av saken oppfyller utredningskravene slik de er nedfelt i naturmangfoldsloven. Etablering av et oppdrettsanlegg i et biologisk rikt område som Værøyflaget er et tiltak som kan ha store negative konsekvenser for naturmiljøet. Og vi er forundret over at kommunen nok en gang overlater til tiltakshaver, oppdrettsselskapet EKOS, som er en av flere parter i interessekonflikten, å utrede konsekvensene.

Når det gjelder miljøbelastning fra oppdrettsnæringa vil vi vise til Riksrevisjonen som allerede i 2012 konstaterte at veksten i næringen ikke var miljøtilpasset :

«Riksrevisjonen er av den oppfatning at de miljømessige utfordringene i havbruksnæringen er blitt så vidt omfattende at næringen ikke kan sies å ha hatt en tilstrekkelig miljøtilpasset vekst, slik Stortinget har forutsatt».

Riksrevisjonen (Dokument 3:9 2011-2012) påpeker i tillegg vesentlige mangler i havbruksforvaltningen ved at det ikke er en overordnet plan for lokalisering av nye oppdrettsanlegg. Riksrevisjonen skriver i sin rapport:

«På virkemiddelsiden viser undersøkelsen at det er mangler i planleggingen av sjøarealene. I tildelingen av tillatelser til å drive oppdrett og i reguleringene av anleggene fokuseres det i hovedsak på den enkelte lokalitet og i mindre grad på den samlede belastningen fra flere oppdrettsanlegg i et utvidet område»

Avslutningsvis ber Naturvernforbundet i Nordland de ansvarlige i Bø kommune sterkt om å vektlegge de mange innsigelser og protester fra kommunens egne innbyggere, næringsliv, lag og foreninger i den videre

saksbehandling. Som arealforvalter påligger det Bø Kommune et stort ansvar å ivareta allmennhetens interesser og medvirkning i planarbeidet.

Den store motstanden og den lokale mobiliseringa mot denne dispensasjonen bør være en god indikator på at tiden for behandling av oppdrettslokaliteter på dispensasjon, enkeltvis og i «løs vekt» nå er forbi.

Naturvernforbundet i Nordland opprettholder det opprinnelige krav, framsatt første gang 02.11.2015 :

« Bø legger seg på en konfliktfylt veg ved å dispensere fra arealplanen for å gi fiskefelt for kystfiskerne til arealer for oppdrettsnæringa. Naturvernforbundet mener en slik sak må behandles som endring av arealplanen med full uavhengig utredning og høring ».

For Naturvernforbundet i Nordland :

Geir Jørgensen
Regionsekretær Nord-Norge

Camilla D. Bjugn
Nestleder Naturvernforbundet i Nordland

litløy fyr

Ellen Marie Hansteensen
Pb 22, LITLØY FYR
8469 Bø i Vesterålen
4809.6992
ellen.marie@litloyfyr.no
www.litloyfyr.no

Litløy fyr 25.oktober 2016

Bø kommune
Straumsjøen

KLAGE PÅ VEDTAK OM TILLATELSE GITT TIL EGIL KRISTOFFERSEN & SØNNER AS

Er informert om at Bø kommune for andre gang har gitt tillatelse til Egil Kristoffersen & Sønner AS å etablere et planlagt lakseoppdrettsanlegg på østsiden av Gaukværøya.

Økoturisme

Undertegnede eier Litløy fyr som i dag utgjør eneste bebyggelse på Litløya, i underkant av 1 kilometer sør av Gaukværøy. Her har vi de siste fem årene jobbet aktivt med å bygge opp en opplevelses- og overnattings-bedrift for besøkende fra Skandinavia så vel som fra den vestlige verden for øvrig. Det har vært utført en markedstest som har vist seg svært positiv, og vi jobber nå aktivt med å finansiere prosjektet videre. Målet er å tilby 10 dobbeltrom til overnattingsgjester, i tillegg til opplevelsesbesøk for dagsgjester fra hele regionen. Her kan det i tillegg til overnattingsgjester komme mellom 20 og 30 personer på dagsbesøk per dag. Alle som kommer hit får omvisning om den nære kysthistoria, som her har minner fra steinalder, jernalder og siste bosetting som ble avsluttet på midten av 1900 tallet. Alle gjester får også mat laget på lokale og økologiske råvarer. Litløy fyr ble sertifisert som økologisk reiselivsbedrift i 2015 gjennom Ecotourism Norway. (Se <http://www.hanen.no/bedrift/665>).

Vind fra nord mot sør

Vi bruker etter hvert mye tang & tare som vi kan høste hele året fra ulike plasser rundt Litløya. Særlig fra nordsiden av øya henter vi spesielle typer tang. Den tørkes og brukes i det meste av matlagingen her på fyret; som salt, som del av det daglige brødet vi lager, eller tangen er tilleggsingrediens til middager og lønsj. Tang & tare kan kun høstes i områder hvor havet ikke er forurenset, fordi plantene lett tar til seg urene stoffer i havet. Ettersom vinden i området rundt Gaukværøya og Litløya vanligvis går fra nord mot sør hele vår- og sommerhalvåret, er vi sårbare for miljøforurensinger i havet som kommer denne veien. Vi er derfor svært bekymret for giftstoffene som brukes av lakseoppdrettere ved sykdom og bekjempelse av lakselus. 500 - 1000 meter er svært kort avstand når havet beveger på seg,

og giftstoffer vil lett føres både til nord og sør siden av Litløya og tas opp av tang & tare som vokser rundt øya, og som regelmessig brukes i matproduksjonen her.

Tang & tare i flere ledd

Tang og tare brukes i tillegg som jordforbedrer til all grønnsaksdyrking på Litløya og fyr. Målet er å bli sjølforsynte med poteter, andre rotgrønnsaker, samt salater og bær. Vi vet at også sauer som beiter i områder med tang & tare tilgjengelig, ofte spiser tang & tare. Det har som regel vært sauer beitende her sommertid. Nå er målet å skaffe sauer som beiter her hele året. Da vil tilgjengelig tang & tare bli en naturlig del av kosten vintertid, i de tilfellene hvor øya er snødekt.

Sårbare for giftstoffer

Ren tang & tare er med andre ord en svært viktig natur ressurs i mange ledd av livet & produksjonen på Litløy fyr. Om den skulle bli forurenset med giftstoffer vil dette samle seg i alle nevnte ledd. Det vil få skjebnesvangre konsekvenser når vi vet at legemidler og giftstoffer som brukes mot laksesykdommer og lakselus er kreftfremkallende.

Ren fisk utsatt

All fisk som fanges i nærområdet rundt Litløya og Gaukværøya er kjent for å være ren. Det kan vi ikke lenger regne med dersom vi får et lakseoppdrettsanlegg langs østsiden av Gaukværøy. Vinden og havstrømmene vil naturlig blande alle giftstoffer i forbindelse med anlegget ut i områdene hvor den rene villfisker beveger seg og nærer seg. Det er derfor en naturlig og sterk bekymring at et lakseoppdrettsanlegg på østsiden av Gaukværøya vil utsette fisken i nærområdet for miljøforurensende faktorer som vil redusere den rene kvaliteten på kjøttet og maten.

Villaks sett

Fra gammelt av har det vært villaks-sett rett i fjæresteinene sør-øst av Litløya. Det er enda oppegående fiskere i Bø som har levd av dette. Lovlig fangst av villaks inngår som en naturlig del av den økologiske tilnærminga og det økologiske tilbudet her på Litløy fyr. Dette vil ikke være mulig å tilby med et lakseoppdrettsanlegg som nærmeste nabo, bare 1 kilometer unna når vi vet at oppdrettslaks rømmer fra anleggene og blander seg med villaks, i tillegg til at den sprer lakselus og utsetter villaksen for sykdommer.

Lydforurensning

Vi er sterkt bekymret for lydforurensningen som nødvendigvis vil bli en konsekvens av det planlagte oppdrettsanlegget. Lyden vil kanskje ikke høres helt til Litløya, men den vil garantert høres når man bruker Gaukværøya som turområde. Gaukværøya og Litløya har lik kysthistorie og er begge unike i vår region. De var et sentrum i havgapet på 1850 tallet og folk har bodd her siden steinalderen, for 6000 år siden. Så vidt vi vet finnes det ikke slike steinaldergroper andre steder i Bø kommune. Besøkende på Litløy fyr bruker ofte Gaukværøya til utflukter, enten for å gå rundt øya eller gå på toppen av den. Ettersom lyden som kjent går oppover, risikerer vi at Gaukværøya mister den roen naturen der har i dag til utfluktsområde & rekreasjon. Den vil isteden bli byttet ut med et industriområde med høy aktivitet og uro. Resultatet blir nødvendigvis både lydstry og visuell stry. Det er jo et paradoks at jeg på Litløy fyr gjør mitt ytterste for å minimere generatorbruk og derfor har investert i solcelleanlegg og batteribank, for å kunne tilby et miljø med organiske lyder og

minst mulig lydstress. Og så skal vi få generatorer når vi går tur på naboøya isteden. Vi bruker også å arrangere padleturer rundt Gaukværøya. Det regner jeg med vil bli vanskelig å gjennomføre dersom anlegget til Kristoffersen og Sønner blir realisert slik som planlagt.

Ødeleggende for produktet Litløy fyr selger

Når verdibevisste og kunnskapsrike gjester kommer til Litløy fyr fra hele verden og betaler særdeles dyrt for å oppleve ren natur, ren mat og økologiske opplevelser, vil et slikt oppdrettsanlegg som Egil Kristoffersen & sønner AS ønsker å plassere ved naboøya bryte med selve produktet Litløy fyr tilbyr. De økologiske opplevelsene Litløy fyr nå kan by på blir sterkt reduserte med et stort oppdrettsanlegg for laks som nærmeste nabo. Det vi nå har brukt flere år på å bygge opp, og som er selve fundamentet i arbeidet videre med å utvide Litløy fyr, vil ramle sammen og spenne bein på overnattings- og opplevelseshotellen Litløy fyr. Fyret er som nevnt under utbygging, og vi har et klart potensiale for minimum fem heltids- og helårs-arbeidsplasser i den neste fasen, som vi nå arbeider med finansieringen av. Senere kan det bli mer.

Vannrør

Det er også viktig å nevne at det i samarbeid med Bø kommune, er lagt et 10 kilometer langt vannrør fra Litløy fyr til Duken på Vinje i Bø. Røret er 40 mm. i diameter og er etter instruks fra Kystverket lagt på 20 meters dyp langs med østsiden av Litløya og østsiden av Gaukværøya opp til "Været" nordøst på Gaukværøya. Derfra krysser det Flaget over til Svinøya og går langs med Sør-Svinøya og inn til Duken, hvor det er påkoblet kommunalt vann. Skulle noe skje med dette røret, vil det være svært utsatt for at slam og vann under oppdrettsanlegget kommer inn i dette vannrøret som skal brukes til drikkevann for boende og gjester på Litløy fyr. Et oppdrettsanlegg i nærheten eller over dette røret vil også vanskeliggjøre mulige reparasjoner dersom det skulle bli behov for det.

Avslutning

I en liten kommune som Bø i Vesterålen er det svært synd at bedrifter kommer i en situasjon hvor de blir satt opp mot hverandre. Vi ber om at den allerede eksisterende bedriften Litløy fyr og alt arbeid som er gjort for å befeste den som en økologisk overnattings- og opplevelseshotell blir respektert. Følgende av det vil være å finne en annen plass for Kristoffersen & sønner AS sin utvidelse, eller også at det stilles krav om at de etablerer en streng økologisk produksjon av oppdrettslaks langs østsiden av Gaukværøya. Det er miljøvennlige og økologiske verdier som er bærekraftige, alt annet blir bakstreversk.

Vi ber om å bli holdt informert om saksgangen videre.

Vennlig hilsen

Ellen Marie Hansteensen
Eier av Litløy fyr

Skagakaia AS
v. Lone Lamark
Skagenveien 55

8470 Bø i Vesterålen

Til Fylkesmannen i Nordland
v. Bø Kommune
Kommunehuset
8476 Straumsgjøen

Bø i Vesterålen, 24/10 2016

Klage på vedtak om ny dispensasjon fra arealplanen i forbindelse med søknad om etablering av oppdrettsanlegg utenfor Gaukværøya i Bø i Vesterålen.

Som reiselivsaktør på sydspissen av Bø vil vi med dette klage på vedtaket som nok en gang, på særdeles svakt grunnlag, har gitt Egil Kristoffersen & Sønner dispensasjon fra gjeldende arealplan for etablering av oppdrettsanlegg ved Gaukværøya. Vi mener at en så alvorlig og varig industriutbygging, rett utenfor de mest folkerike bygdene i Bø og som vil påvirke fiskeri, reiseliv, friluftsliv og generell trivsel, ikke kan få skje på bakgrunn av en dispensasjon fra gjeldende arealplan. Vi ber om at dispensasjonsvedtaket oppheves og at klagen gis oppsettende virkning.

Bakgrunn: Den 30/8 2016 opphevet Fylkesmannen Bø Kommunes vedtak av 29/10-15 om dispensasjon fra gjeldende arealplan. Med dette fikk kommunen en ny mulighet til å møte kritikken fra folk og næringer i Bø som mener seg berørt og overkjørt av denne etableringen.

Nytt saksfremlegg er datert 8/9, bare 9 dager etter at Fylkesmannen opphevet det forrige vedtaket! En slik hastverk er uforståelig i en så viktig sak for alle parter. Dette må utvilsomt påvirke kvaliteten i det grunnlaget politikerne får til vurdering. Det vil på så kort tid være nærmest umulig å fremskaffe et saksgrunnlag som tilfredsstiller lovverket og Fylkesmannens konkrete krav til Bø Kommune. Har man overhodet ikke lest Fylkesmannens brev eller forstått alvoret i at Fylkesmannen opphevet det første vedtaket?

Fylkesmannens har stilt følgende konkrete spørsmål/krav til Bø Kommune:

- 1) Hva ligger bak arealformålet fiskeri i kommuneplanens arealdel?
- 2) Blir disse hensynene (jfr 1) vesentlig tilsidesatt dersom dispensasjon i dette tilfellet gis?
- 3) Blir hensynene i lovens formålsbestemmelse vesentlig tilsidesatt dersom dispensasjon i dette tilfellet gis?
- 4) Hvis konklusjonen blir « nei » på spørsmål 2 og 3, så skal det vurderes om fordelene ved å gi dispensasjon, samlet sett, er klart større enn ulempene.
- 5) Vedtaket om dispensasjon skal knyttes opp mot vilkårene for å gi dispensasjon i pbl §19-2.
- 6) Vedtaket om dispensasjon skal være begrunnet i henhold til kravene i Forvaltningsloven § 25 om krav til begrunnelsens innhold.

- 7) Det er krav etter Naturmangfoldlovens §7 at lovens miljørettslige prinsipper skal gjøres rede for, og at disse skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.
- 8) Det skal fremgå av konklusjonen hvordan prinsippene i §§8-12 i Naturmangfoldloven er vurdert og vektlagt av Bø Kommune. Kommunen skal foreta en selvstendig vurdering av forholdene i naturmangfoldloven før vedtak ble fattet.

Vi kan ikke se ut av saksdokumentene at det er gjort noen selvstendig redegjørelse for ett eneste ett av disse åtte punktene.

Fylkesmannen sier videre at inkludert i den selvstendige vurdering skal kommunen ta opp og vurdere det som er anført i uttalelser og eksisterende og nye klager!

Bø kommune har unnlatt å gjøre dette.

Fylkesmannen slår i brevet til Bø Kommune også fast at det er «kommunen som har kompetanse til å fatte vedtak etter Plan og bygningsloven. Kommunen må derfor selv vurdere forholdet til naturmangfoldloven. Det er ikke nok å legge til grunn/vise til søknaden, som i dette tilfellet ikke inneholder utredninger og vurderinger av naturmangfold i nevneverdig grad».

Bø Kommune svarer at de ikke er en faginstans, og unnlater å gjøre dette.

Fylkesmannen sier videre at «det fremgår av saksutredningen og klagen at tiltaket vil kunne ha betydning for verdifull natur, men at det som fremkommer av søknaden og kommunens saksfremlegg etter Fylkesmannens vurdering innholdsmessig ikke vil kunne oppfylle kravene i naturmangfoldloven.» Fylkesmannen viser også til at disse utredningene og vurderingene mangler til tross for at tiltakets konsekvenser for gyteområder for fisk er tema i uttalelsene fra Bø Fiskarlag og Norges Kystfiskarlag og at forholdet er påklaget». Dette forholdet alene var i følge Fylkesmannens brev til Bø Kommune tilstrekkelig grunnlag for å oppheve den første dispensasjonen fra arealplanen.

Bø Kommune svarer at de ikke er en faginstans, og unnlater å gjøre dette.

Videre sier Fylkesmannen til Bø Kommune at «Vurderingen etter Naturmangfoldloven vil være vesentlige for å kunne vurdere ulempene av dispensasjonen. Kommunen må foreta en vurdering etter naturmangfoldloven §§8-12 og se dette opp mot de øvrige argumentene for og imot dispensasjon.»

Bø Kommune svarer at de ikke er en faginstans, og unnlater å gjøre dette.

Fylkesmannens har gitt Bø Kommune en 8 siders klar og konstruktiv begrunnelse for at de måtte gå til det alvorlige skritt å oppheve Bø Kommunestyres vedtak om dispensasjon fra arealplanen. I dette har de gitt en konkret lærebok-oppskrift på hva Bø Kommune må gjøre for å tilfredsstille lovens krav. Hvordan er det da mulig, at den nye saksutredningen med påfølgende vedtak, ikke kan sies å oppfylle noen av disse kravene?

Til politikernes forsvar så må det sies at brevet som forklarer og begrunner Fylkesmannens vedtak ikke ser ut til å være en del av sakspapirene til Formannskapet og Kommunestyre. I kommunens saksfremlegg beskrives saken enkelt og bagatellmessig: Fylkesmannen opphevet kommunestyrets vedtak fra 29/10 2015 på bakgrunn av at Bø Kommune ikke har hensynstatt dispensasjonssøknaden etter naturmangfoldloven og at vilkårene etter Plan - og bygningsloven § 19-2 ikke var oppfylt i dette tilfellet.

I saksutredningen kommer man gjennomgående med lettvinde, ubegrunnede konklusjoner på tross av at det nå foreligger en lang rekke med innspill/klager/kartlegginger som Bø kommune er gjort kjent med gjennom høringsuttalelser/klager/innsigelser og informasjon fra fiskerinæringen, reiselivsnæringen, andre interessenter, fagmiljøer og lokalbefolkningen. Det er også i innspill til kommunen gjort rede for områdets spesielle verdi for folk i Bø generelt og for reiselivet spesielt. Det er gjort rede for bekymringer for manglende kunnskap i forhold til forurensning og for påvirkning av sandstrendene på vestsiden av Bø. På tross av dette er ingenting av dette tatt med i vurderingene – det ser i det hele tatt ikke ut til å være foretatt noen vurdering i forhold til kravene i naturmangfoldloven.

Når det gjelder «Fiske og området Værøyflaget» er det siden første dispensasjonsvedtak kommet inn mye erfaringsbasert og kunnskapsbasert informasjon til Bø Kommune, fra fiskere/andre brukere, faginstanser og interessenter. Dette burde vært tatt med i en vurdering. Men det finnes ingen vurdering, ingen drøfting. Bare en konklusjon og den er: *Bø Kommune er ingen faginstans innen fiskeri og oppdrett, men kommunen kan ikke se at det er forhold som i særlig grad forringer miljø og fiskeri.*

Når det gjelder Naturmangfoldloven tar Bø Kommune like lett på lovens krav, og sier følgende: *«Bø Kommune har tidligere sagt at vi ikke er en faginstans og ville forholde oss til de vurderingene som ville bli gjort av bl.a. Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Fylkesmannen i Nordland. Som vedlegg tilsaksutredningen er høringsuttalelsene fra fagetatene til konsesjonssaken, og på bakgrunn av dette konkluderer kommunen med at «det er en stor fordel at det blir gitt dispensasjon for etablering av akvakultur ved Gaukværøy, på grunnlag av at dette er utenfor gyteområder og fiskeplasser med passive redskaper. Fordelen er også at området er betydelig mindre værutsatt».*

Reiseliv, friluftsliv og verdien av natur: Gaukværøya er selve juvelen i Bø og en av de mest fotograferte naturobjektene i hele Vesterålen, brukt i markedsføringen av Vesterålen og Nord Norge over hele verden. Reiselivet i Nord Norge opplever for tiden en formidabel økning der alle piler peker oppover, og der Vesterålen er en av de regionene som opplever sterkest vekst. Ifølge NHO Reiseliv omsatte reiselivsnæringen i Nord Norge for 16,1 milliarder i 2015 og sysselsatte 15.008 personer. Dette er 6,3 % av samlet sysselsetting i nord, og mer enn primærnæringene inkl oppdrett til sammen (6%), og mer enn industri, petro og bergverk til sammen (5,6%). I Vesterålen hadde reiselivsnæringen er omsetning på 0,8 milliarder og 765 sysselsatte. I Vesterålen har vi denne sommeren hatt 20 % økning fra i fjord, og for vinteren er det ventet hele 125 charterfly til Tromsø og Evenes, 16 av disse direkte til vår region fra Nederland, Japan og England. Dette er med andre ord ikke en ubetydelig næring i vårt område! Det er kanskje den aller sikreste fremtidsnæringen å satse på i dag.

Det turistbaserte reiselivet lever av vakker og uberørt natur. Vi har vårt produksjonsområde i stor grad i fellesområdene og vi vil i årene som kommer ha behov for å sikre også våre produksjonsområder, og med det sikre at de mest attraktive områdene blir skjermet fra industriutbygginger. For Vesterålen er området rundt Gaukværøya et slikt viktig område.

Det er ingen åpne anlegg som ikke forurenser. Fylkesmannen sier at strømmene vil gå mot nord-øst, dvs mot land. Her langs vestkysten av Bø ligger sandstrendene som perler på en snor. Er det vurdert hvor forurensningen fra et evt. anlegg vil treffe land? Vet man at dette ikke over tid vil hope seg opp på strendene? Nordalstranda? Fjærvollsanden? Søbergsanden? Strendene på yttersiden er Bøs stolthet, disse er ikke nevnt i kommunens saks-

fremlegg. Sandstrendene er viktig for lokalbefolkning og turister og er en del av det produktet vi markedsfører og selger. Her burde førevarprinsippet i naturmangfoldsloven §8 tre inn.

Vi er også svært bekymret for effekten på villfisk som vil beite på fiskefor ved et evt anlegg. Vi driver en liten fiskerestaurant med basis i fisk fanget i nærområdene. Våre gjester er opptatt av at fisken de får her i Vesterålen er villfisk, fanget av lokale fiskere i rent hav. Internasjonalt er merking av villfisk i menyer begynt å bli vanlig. Hvis vi får kystnære oppdrettsanlegg rett utenfor stuedørene så regner vi med at vi mister våre nære spiskammer. Herfra får vi blant annet kveite, som er en viktig fisk for oss.

Støy fra anlegget og hva dette vil bety i forhold til naturopplevelser i området har vi hørt lite om. Det samme gjelder støy fra forbåter og hvorfra disse vil gå og hyppigheten av dette.

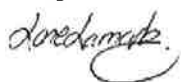
For våre gjester så vil uten tvil naturopplevelsen bli sterkt forringet av et oppdrettsanlegg ved selveste Gaukværøya, og turistbasert ferdsel og opplevelser i et område med oppdrettsanlegg vil for oss være noe vi vil unngå.

I Bø opplever vi nå den alvorligste arealkonflikten i vår tid, og da er det nærmest ufattelig at normale spilleregler og rammer blir satt til side ved å gi dispensasjon. Jeg har selv gjennom AS Skagakaia satset alt på å utvikle en bærekraftig reiselivsbedrift i Bø. Den rene og uberørte naturen er grunnen til at jeg etter mer enn 20 år borte valgte å etablere meg med bedrift i Bø. Jeg utvidet bedriften med nye arealer og bygninger like før jeg ble kjent med EKOS planer, og opplever nå usikkerhet i forhold til videre satsing og muligheter i Bø. Som liten aktør er man kanskje ubetydelig, men loven må være lik for alle – og en arealplan må kunne bidra til at også de små skal kunne ha langsiktighet og trygghet nok til å satse. Jeg kan forstå at EKOS selv syns at et bilde av Værøya med oppdrettsmerder i forgrunnen er umåtelig vakkert – men det er ikke de bildene som går verden rundt og selger Vesterålen som reiselivsdestinasjon.

Vi har fortsatt tillit til at Fylkesmannen vil stoppe denne saken, og at lovens krav om miljømessig best mulig teknologi snart må bety lukkede eller landbaserte anlegg. Teknologien er der, og tiden må nå være moden for at oppdrettsnæringen ikke lenger skal få lov å forurense havet og fellesområdene. Å la oppdrettsnæringen få en stadig større del av kysten for å unngå smittespredning og økonomisk tap, det minner om en tid da fabrikkene bygde høyere piper for å få bukt med forurensningen. Hadde EKOS nå fått krav på seg om å bygge lukkede anlegg, så hadde de ikke behovd å flytte virksomheten sin hit til sørsiden av Bø hvor de kommer i konflikt med andre næringer og andre interesser. Da hadde EKOS i stedet kunne stille seg i fremste rekke blant de mer fremtidsrettede og mer bærekraftige oppdrettsbedrifter.

Med dette ber vi om at vedtaket som gir dispensasjon fra arealplanen, for etablering av oppdrettsanlegg ved Gaukværøya, blir opphevet.

Med vennlig hilsen
Skagakaia AS

Lone Lamark

Sonja Andersen
Astronomvegen 43 A
7036 Trondheim

25/10-16

Fylkesmannen i Nordland
Statens Hus
Moloveien 10
8002 Bodø

Klage på vedtak om dispensasjon fra arealplan for etablering av lakseoppdrettsanlegg ved Gaukværøy (sak 63/16, kommunestyremøte 28/9-16)

Saken gjelder et område innenfor kommuneplanens arealdel for Bø som er lagt til «område for særskilt bruk eller vern av sjø og vassdrag», nærmere bestemt til «nåværende fiskeområde». Området er altså ikke godkjent for oppdrettsaktivitet. Kommuneplanen er blitt til gjennom en omfattende prosess, med offentlige høringer, og hvor resultatet ble at natur, friluftsliv og ikke minst fiskeri skulle tilgodesees her.

I plan- og bygningslovens §19.2, om dispensasjonsvedtak, står det at dispensasjon ikke kan gis dersom hensynene bak bestemmelsene det dispenserer fra blir vesentlig tilsidesatt. Videre skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for bl.a. helse og miljø.

Omsøkte tiltak – et åpent oppdrettsanlegg på 0.48 kvm og drøye 3000 tonn MTB med utslipp som en liten norsk by – kan jeg vanskelig se kan la seg gjøre å etablere uten at dette kommer i alvorlig konflikt med hensynene bak bestemmelsene i arealplanen.

Man går altså inn for å etablere et stort oppdrettsanlegg i et område som er avsatt for fiskeri, og dette er ikke akkurat problemfritt. Området er et viktig gyte- og oppvekstområde for flere fiskeslag, og har ikke minst lange tradisjoner som et viktig område for lokale fiskere, samt at det også er fiskere fra andre områder som fisker her. Dette er, så vidt jeg har kjennskap til, diskutert grundig av både andre enkeltpersoner samt av representanter for fiskernes organisasjoner, som har påklaget det aktuelle vedtaket. Og jeg har forstått det slik at disse er IKKE enige i uttalelsen fra kommunen som i sitt dispensasjonsvedtak hevder at man ved å frigi det uegnede (i oppdretts-sammenheng) området A9 og heller bruke et noe større område av Flaget til oppdrett, så «vil ikke fiskeriinteressene bli vesentlig skadelidende». Dersom kystfiskerne fortrenses fra områder som pr. i dag er i aktiv bruk, så skal det ikke gis dispensasjon.

Et viktig moment i saken, vil være å få tallfestet hvor mye fisk som faktisk tas i det aktuelle området. Det bør være mulig å fremskaffe noe informasjon om dette, ved å ta kontakt med de rette instanser. Man skulle tro, etter at Fylkesmannen 30/8-16 valgte å oppheve det første dispensasjonsvedtaket gjort av Bø kommune, at man denne gang var mer ivrig fra kommunens side på å fremskaffe mer informasjon og kunnskap. Men det synes ikke å være tilfelle. Jeg

kan således ikke se at de har imøtekommet Fylkesmannens kritikk, som bl.a. gikk på dispensasjonen ikke var tilstrekkelig begrunnet.

Videre skriver kommunen at de ved etablering av et oppdrettsanlegg på Flaget ikke kan se «at det er forhold som i særlig grad forringer miljø og fiskeri». Her henvises det til Havforskningsinstituttet (HI), og det er valgt ut noen sitater tatt fra den årlige risikovurderingen av norsk oppdrettsnæring som HI utarbeider. Blant annet siteres det at «Villfisk tiltrekkes av oppdrettsanlegg. Dette skyldes i hovedsak tilgang til næring som er spillfôr fra anlegget, at anlegget er en fast struktur som gir muligheter for skjul og at lys i anlegget tiltrekker seg dyreplankton». Det er korrekt at villfisk, spesielt sei men også torsk, makrell, raudåte og krill, vil kunne samle seg rundt oppdrettsanleggene. Faktisk står det i samme rapporten at det er gjort anslag som tilsier at det under enkelte anlegg i Ryfylke befinner seg flere hundre tonn sei! Det står også at fisk som er tilstrukket av oppdrettsanleggene oppholder seg ofte svært nær anleggene (nærmere enn 25 m). Og hadde kommunen valgt å sitere litt mer fra rapporten, ville de kunne fått frem at «Det at villfisk samler seg rundt oppdrettsanlegg kan endre den normale atferden til fisken, noe som kan få økologiske konsekvenser.» Det står også at denne opphopningen av fisk ved anleggene trolig først og fremst representerer fisk som normalt sett ville oppholdt seg andre steder i fjordsystemene. Og: «Den mest opplagte konsekvensen er at fisk som står ved et oppdrettsanlegg ikke står på de tradisjonelle fiskeplassene i samme grad som før, og at den på grunn av fiskeforbudssonen rundt oppdrettsanleggene er mindre tilgjengelig for fiske». Skal man først ta frem opplysninger fra Havforskningsinstituttet, så er det vel kanskje greit å ta frem litt flere enn hva kommunens saksbehandler i dette tilfellet har gjort. For det som er sitert ovenfor av undertegnede, rimer dårlig med kommunens konklusjon.

I tillegg kommer aspekter som går på hvilken kvalitet fisken som går og beiter på spillfôr og fekalier har. Det er mange som har rapportert om fisk (spesielt sei) som har magen proppfull av pellets og som er meget illeluktende og av åpenbart dårligere kvalitet (bløtere struktur i fiskekjøttet) enn hva som er normalt. Ser man for seg at det er denne typen fisk de lokale fiskerne skal bli nødt til å ta til takke med i fremtiden? Og vil den i hele tatt bli tatt imot på land? Det faktum at villfisk tiltrekkes til slike anlegg blir enda mer bekymringsverdig når det sees i sammenheng med funn slik som de man kunne lese om for mindre enn 1 måned siden. I Hordaland ble nivåene av kobber under 12 anlegg sjekket, og ved 9 (!) av disse var nivåene så høye at de regnes som giftige for dyr; se <https://www.dn.no/nyheter/naringsliv/2016/09/23/0512/giftig-mengde-kobber-under-flere-oppdrettsanlegg>. Forbruket av kobber i oppdrettsnæringa er mer enn fordoblet siden i 2005, og i følge tall fra Miljødirektoratet lekker rundt 85% av kobberet (ca. 1000 tonn) ut i naturen hvert år. Dette er kun ett eksempel på kunnskap om miljøeffekter som overhodet ikke er belyst i dispensasjonsvedtaket fra Bø kommune. Det er mange andre miljørelaterte tema som burde vært vurdert – jeg har lagt ved et dokument hvor jeg har kommentert noen av disse (i en klage på Fylkesmannens vedtak om tillatelse etter forurensningsloven).

Jeg finner det i grunn meget problematisk at ulike miljøhensyn ikke blir diskutert. I vedtaket fra Bø kommune sies det at de er ingen faginstans og at de ville forholde seg til de vurderinger som ville bli gjort av Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Fylkesmannen i Nordland. Dette er etter mitt skjønn en meget uheldig tilnærming til saken. Det er i dag meget lett å få tak i store mengder

informasjon om oppdrettsnæringa og dens effekter, og ethvert ansvarlig kommunestyre bør forsøke å sette seg inn i hva konsekvensene av de vedtakene de gjør faktisk kan bli! Det er påfallende at de selv nå, etter å ha fått det første dispensasjonsvedtaket i retur fra Fylkesmannen, fortsatt ikke har gjort en eneste selvstendig vurdering i henhold til naturmangfoldloven. De støtter seg kun på uttalelser fra de ovennevnte instanser, og da uttalelser som har kommet i forbindelse med konsesjonssøknad – altså uttalelser som de da har gitt under forutsetning av at det omsøkte arealet var godkjent for oppdrett gjennom en grundig, veldokumentert og demokratisk prosess! Man må vel kunne si at denne prosessen ikke har vært spesielt ryddig og oversiktlig.

Konklusjon: ut fra ovennevnte vurderinger vil jeg påklage kommunens vedtak ettersom jeg mener de ikke har anledning til å gi dispensasjon fra arealplanen i denne saken.

Jeg ber om at klagen gis oppsettende virkning.

Med vennlig hilsen,
Sonja Andersen